

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้บรรลุผลและตอบสนองความสำคัญดังกล่าว ทักษะที่สำคัญต่อการรับสารคือทักษะการอ่าน เพราะการอ่านเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ และทักษะที่สำคัญต่อการส่งสารคือทักษะการเขียน เพราะการเขียนเป็นทักษะของการสื่อสารเรื่องราว ความรู้ และความรู้สึนึกคิดให้คนอื่นรับรู้ด้วยลายลักษณ์อักษรด้วยความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ในสาระที่ 1 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และให้ความสำคัญของการเขียนไว้ในสาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 7)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ เสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย และภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อ สื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างมีคุณธรรม ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสันติสุข นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด การวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคม และเศรษฐกิจภาษาไทยเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ทั้งในด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์และสุนทรียภาพซึ่งบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชาติที่ควร

ค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสาน ให้งคงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ. 2553 ก : 1)

จุดมุ่งหมายประการหนึ่ง ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 คือ มุ่งสร้างผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิด รู้จักใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ และมีทักษะในการสื่อสาร ซึ่งทักษะในการสื่อสารนั้นประกอบด้วย ทักษะการส่งสาร และทักษะการรับสารกล่าวคือผู้เรียนมีความสามารถในการฟัง พูด อ่านและการเขียน เพื่อรับและส่งสาร ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ สรุปความ ขยายความและจัดระบบข้อมูลด้วยวิธีการหรือเครื่องมือในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (กรมวิชาการ. 2553 ข : 22-23) อย่างไรก็ตาม ทักษะในการสื่อสารดังกล่าว การอ่านเป็นทักษะสื่อสารที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษยชาติในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะเป็นยุคข่าวสารวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถแทนการอ่านได้ ตรงกันข้ามกลับต้องอาศัยทักษะการอ่านเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2549 เป็นปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอนโดยมีสาระสรุปได้ดังนี้ คือ มุ่งมั่นสนับสนุนให้เยาวชนของชาติได้รับการศึกษาที่ดี มีทักษะสำคัญ ได้แก่ ด้านการอ่าน การใช้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2549 : บทคัดย่อ) ความดังกล่าวจะเห็นได้ว่ารัฐได้ให้ความสำคัญเรื่องของการอ่านของนักเรียนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะนักเรียน เพราะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิตการอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ (กรมวิชาการ. 2546 ข : 188) ดังนั้น การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญของชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อย เพราะการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจกันเป็นส่วนใหญ่ (กานตัมถี สักดิ์เจริญ. 2543 : 83-97)

ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องมีการฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเป็น

การใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติ ขณะเดียวกันภาษาไทยก็ยังมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้เรียนจะนำกฎเกณฑ์ทางภาษามาฝึกฝน จนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง การกฎเกณฑ์อันเป็นลักษณะของภาษาไทยทั้งการอ่าน การฟัง การพูดและการเขียนซึ่งเป็นทักษะการแสดงออกทางภาษา แสดงความคิดเห็น แสดงความรู้และประสบการณ์ผู้เขียน จะต้องรู้กฎเกณฑ์การใช้ภาษาอย่างถูกต้อง สามารถเรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามความหมายและถูกต้องกับกาลเทศะและบุคคล อันเป็นมารยาททางสังคมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม (กรมวิชาการ, 2546 ก : 2-3)

การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นภารกิจที่ครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนต้องถือปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ ต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่า การจัดการเรียนการสอนที่ตนกำลังดำเนินการอยู่มีคุณภาพถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและสังคมโลกปัจจุบันมากน้อยเพียงใด (สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ, 2546 : 92) อีกทั้งนโยบายการศึกษาแห่งชาติของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนจะต้องมีความรอบรู้สามารถสื่อสารทางด้านภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้ตามทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาแขนงต่าง ๆ ในปัจจุบัน (ทนุ เดียวรัตน์กุล, 2551 : บทคัดย่อ) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กรมวิชาการ, 2544 ก : 88) มาตรา 23 ได้เน้นถึงความสำคัญทางด้านการจัดการทางด้านภาษา ให้เป็นผู้มีความรู้และทักษะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมาตรา 24 ระบุว่าให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รวมทั้งให้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กำหนดจุดมุ่งหมายข้อ 3 มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมีทักษะและศักยภาพในการจัดการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 88) การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมีแนวคิดที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้จะเกิดขึ้นทุกเวลา ทุกองค์กรจึงควรส่งเสริมบรรยากาศแห่งการ

เรียนรู้โดยเฉพาะในช่วงที่สังคมเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ความรู้ใหม่ๆ ได้เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดเวลา (พรรรณี เกษกมล. 2548 : 13)

การจัดการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญในด้านคุณภาพนักเรียนที่เกี่ยวกับการอ่านที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ว่าผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดีสามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนาตน สร้างสรรค์งานอาชีพ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนภาษา การเน้นผลสัมฤทธิ์ของทักษะความเข้าใจของการอ่านจะสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจและมีเหตุผล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (กรมวิชาการ. 2548 : 23)

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การนำไปใช้ในการดำรงชีวิต การอ่านเป็นเสมือนกุญแจที่จะไขไปสู่ความกระจ่างในเรื่องราวเหตุการณ์หรือปัญหามาประการ เป็นทักษะที่จะช่วยปรับคนปรับขยายประสบการณ์ทั้งยังช่วยให้สามารถใช้เวลาร่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากการอ่านได้อีกด้วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมาก การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นพื้นฐานของผู้เรียนที่จะแสวงหาความรู้สูงขึ้นไป การเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นและการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ก็ต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 88) และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบรรยายความสำคัญของการอ่านไว้ว่าการอ่านหนังสือมีประโยชน์ดังนี้ (แมนมาส ขวลิต. 2545 : 91) การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำหนังสือไปไหนมาไหนได้ หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัดผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและการสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้าม หรืออ่านทุก ๆ ตัวอักษรเป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้ หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น ทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะได้ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง หนังสือบางเล่มมีข้อความที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน ทั้งทักษะการรับเข้ามา คือการอ่านและการฟัง กับทักษะที่สื่อสารออกไป คือ ทักษะการพูดและการเขียน โดยเฉพาะการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและให้ประโยชน์ทุกด้านและทุกโอกาส แบบฝึกหัดเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาและเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพราะแบบฝึกหัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสอนภาษา ทำให้เด็กเกิดความแม่นยำคล่องแคล่วในแต่ละทักษะและสามารถใช้เครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียน (กรรณิการ์ ภิมาลย์. 2547 : 2)

โรงเรียนบ้านหนองเหมือดแอ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่านักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ เมื่ออ่านจบไม่สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการประเมินของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบ 2 ผลการประเมินการอ่านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเหมือดแอ่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.46 ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 กำหนดไว้ที่ร้อยละ 60 ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียน บ้านหนองเหมือดแอ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องและให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้วิจัย ได้สนใจในแนวทางการพัฒนาแบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากเป็นกิจกรรมเทคนิคที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย เกิดความสนุกสนาน และเรียนรู้ด้วยความสุข และช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญและสามารถคิดวิเคราะห์ของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

จากความสำคัญ และปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การอ่านจับใจความ ควรได้รับการฝึกฝน ให้มีทักษะในการอ่านจับใจความ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ และเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ในเวลาที่รวดเร็ว นอกจากนี้การฝึกทักษะการอ่านจับใจความต้องการใช้แบบฝึกเป็นวิธีการสอน อีกรูปแบบหนึ่งที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน ที่จะสามารถตอบสนองนักเรียน

ให้มีทักษะการอ่านจับใจความ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดตีความ คิดวิเคราะห์ และสามารถวิจารณ์เรื่องราวที่อ่านได้ และจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความคิด รวบรวม ส่งเสริม การคิดและแก้ปัญหาในการเรียน นอกจากนี้ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้า เรียนได้เร็วขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป

คำถามการวิจัย

1. แผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่าไร
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างไร
3. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างไร
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT สูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การสร้างแบบฝึกด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองหม้อดแอ่ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ 4 ด้าน คือขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ขอบเขตด้านตัวแปร ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านระยะเวลา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย
 - 1.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองหม้อดแอ่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 คน คัดเลือกโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ
 - 2.2.2 ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
 - 2.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียน
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยการพัฒนาการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ใช้เวลาในการทดลอง ทั้งหมด 16 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือโดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

2. แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เรื่อง ประกอบด้วย การอ่านจับใจความจากข่าว การอ่านจับใจความจากประกาศ การอ่านจับใจความจากฉลากยา การอ่านจับใจความจากนิทาน การอ่านจับใจความจากบทกลอน การอ่านจับใจความจากบทเพลง และการอ่านจับใจความจากบทความ

3. การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อหาหรือเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอะไรและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องและผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน

4. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแจกแจงและแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน และเป็นการระบุเรื่องหรือปัญหา จำแนกแยกแยะเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ

5. ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากความพยายาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ หรือระดับของความสำเร็จที่ได้รับในแต่ละด้าน โดยเฉพาะหรือโดยทั่วไป

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความรัก ความภาคภูมิใจ ซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจ และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT

7. ประสิทธิภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ตามแผนที่กำหนด คือ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากพฤติกรรมการเรียนทดสอบย่อย และผลงานนักเรียน ที่ได้จากการวัดหรือประเมินผลระหว่างเรียนก่อนการใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากพฤติกรรมการเรียนทดสอบย่อยและผลงานนักเรียนที่ได้จากการวัดหรือประเมินผลด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสามารถวิจารณ์เรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น และจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ครูผู้สอนได้แนวทางในการสร้างแบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ผู้เรียนและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ได้นำแบบฝึกประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและนำไปศึกษาเพื่อสร้างแบบฝึกวิชาภาษาไทยในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป ตลอดจนเผยแพร่ผลงานไปยังบุคลากรคนอื่น ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน